

Micerohay to simal a mato'asay

Itiya ho ira ko cecay mato'asay, ano talacowacowa ko rakat nira, caay ka'eca cihawikid to mimingay a talid ciparoay to simal ko tatirengan nira. Ano mita'elif to fawahan no loma' cingra, caay ka'eca mitanam a miedef to fawahan, ano masoni kora fawahan simalen nira ko kasaselican. Ano makera ko koesitay mafawah a fawahan simalen nira ko cacikieran ta koengel a mafawah. O mahaenay, o pasimalay aca ko tayal i rakat no nira, malasakangaay no fiyafiyaw anca malasaka lahoday no ikoray to a tamdaw koni nitayalan nira a demak.

Cipela han no tamdamdaw a pangangan cingra, nika caayay picingacinga to likaf no tao, matiya to 'ayaway ko demak nora mato'asay caay pitolas, ma'emin to ko paro no talid cerohen; ma'emin to cerohen heca nira, caka citolas a micero. O 'orip no mita to romi'ami'ad 'aloman ko caay ka sasita'eta'ed, matiya o soni no fawahan ato macacoliay a ngiha', malarorororoh, malalikalikaf. O matiniay a demak i, oya sasimalen to saka lipahak, damsayay ato sida'itay a simal.

Idangaw no mako, na ira ko mihawikid no miso a sasimal i tatirengan haw? to laday aka tawalen no miso a mihawikid to sapipadang a simal, nano

dafak tangasa i piceleman to no cidal a mikilim to papadangen a tamdaw. A latek yano dafakay iso a sapadang a simal, maedeng sakicecay a romi'ad ningra. Painien to sakalipahak a simal ko mararomay a tamdaw; painien to saka ci'icel a simal ko matoleday a tamdaw, painien to sakalalok a simal ko matokaay a tamdaw. Tadaso'elin to, o tadangcalay ko matiniay a demak, awaay to ko mikikakaay ka fangcal ko hatiniay a demak, nanay kita paroen no mita I faloco'koni.

O rakat no 'orip no mita tona hekal, a latek kina cecay aca kita malalitmoh to cimanan a tamdaw, ikor to caay to kalalitmoh. Sanaw aka sawaden no mita kona kalimelaan a kalalitmoh a tatokian, cecay tera' no maomiay a simal, o saka damsay no 'atkakay ko faloco' a tamdaw, cecay tera' no simelay sa hinom a sowal, o saka hinom no mararomay ko faloco' a tamdaw, matiya to o tedi no likat i toemanay a dixif, nanay kalimelaen no mita I rakat no 'orip ita.

(文章大意 僅供參考) ※字數限 200 字

加油的老人

從前有一位老人，無論走到什麼地方，總是帶著一小瓶的油。門上發出輾軋的響聲來，就倒一些油。遇到難開的門，就塗一些油，一生就做加油的工作。

生活上許多人需要喜樂、溫柔、關切的油。一滴恩慈油，會教一個罪人軟化過來，一句悅耳的話，對於一顆憂傷的心，如同亮光照入黑暗洞穴。現在的社會，能夠主動關懷別人，為別人解決問題的人似乎越來越少。都市裡的人們關係淡薄跟部落不同。社會最需要的就是可以為別人加油、關心的人。

O tomirengay i fidac a kaying

Mapangangan to o “Wi-na-s “ hananay no Taywan kona nito’eto’an a samiyay. To hatiniay i, o “ Kam-lo-cuy” han no Payrang a pangangan cingra. Nai laloma’ay no tata’angay a fidac koni limecedan a masadak. Samadah sa mateli ko kamay ningra i kawananan ato kawili no fidac; Makakiwaci ko wa’ay a tomireng cingra. Ira ho ko tolo mimingay a cekiwi i tatihi no saripa’ ningra. Mica’a koni limecedan a minengneng, mato paka’araway to tedil no dadaya, malasaka ma’araw no mita ko nika fangcal no faloco’ nira.

Yo kaemang ho ci “Hwan-tu-soy”, maolah tayra minengneng to pito’eto’ no sayfo nira to samiyay. Na o karetengay a kilang, nika masadasadak o kafong, o fongoh, o tatirengan, ci ca’edong, o kamay, o wa’ay, o ’anengan ato pising. Ano mato’as to, mangalay a malamito’eto’ay a sayfu saan ko nisafaloco’an ni “Hwan-tu-soy”. Sa’icel saan cingra micodad, ta tayra i Dipong a minanam to kicic. Makikaka ni Hwan-tu-soy ko taneng ato ’icel no kapokapot a mito’eto’. A matiyatiya, nika sarocod sa ko foloco’ nira to romi’ami’ad tangasa sa to dadaya i katayalan no sikusya a mito’eto’. “ Safolafola sa kiso!” han no cafay ningra a matawa cingraan,

caay pimecid ci Hwan-tu-soy to sowal nora cafay. I 1921 a mihecaan, itira i “Ti-ko pa’arawan”, nawhani o nisanga’an ningra toya “ kam-lo-cuy ”, so’elin maala ni Hwan-tu-soy ko satata’akay kaolah. Nikawrira awaay ko lemed, i 1958 a mihecaan, samatiya han o lakaw a mifalah i syataw no Tayciw. Caay ka hati:ra aca, nawhan mawacay, pakadit han no tao to kohetingay koya sassing. Ay! Tada kasemeran to no faloco’

Malemed aca ira ci “Hwan-hon-piyaw” a ising mana’ang nira i ’ariri. Ira ho ko cifenekay no Dipong ci “Sen-con-i.” misa’imer mipadang mitawasi mikorac to tatirengan noya limecedan. Orasaka manga’ay haca a manengneng ko kafangcal no nito’eto’an i matini. Anini sato i, matiya ho ko kasalongan koni a limecedan.

’Aloman ko kicicka no yincomin i Taywan. Ira ca Yosifu Kacaw, ci Siki Sufin, ci Reretan, ci Pawawalong. Mipali’ayaw cangra a mikerid to kafalic ato sakacakat no kicic i Taywan.

O sowal ni Hwan-tu-soy, “ Itini tona sera masofoc, olaheh no mita kona sera.” saan. Kalimelaaw no mita kona sera ato ka’aloman ko kasafinacadan ato kadofah no serangawan i Taywan.

(文章大意 僅供參考) ※字數限 200 字

站在蚌殼中的少女

臺灣維納斯「甘露水」由蚌殼優雅現身。仰望黑夜中的光，展現純潔的心靈。黃土水小時候喜歡觀察神像雕刻。立志要當雕刻師。去日本留學表現優異。早晚專注努力。被嘲笑也不在意。1921 年帝國展覽會「甘露水」獲獎。1958 年被棄置台中火車站。裸像遭弄髒。實在痛心！幸好張鴻標醫師將她藏在倉庫。日本專家森純一細心清理。重現優秀美麗的作品。

臺灣多位原住民藝術家們引領潮流。「生於此土地，便愛上該土地。」要珍惜土地、族群和文化。

Cipaysoay ci Cilay

Maro'ay ci Cilay to cecay a kanatal, o sa cipaysoay cignra, tadama'ilol to niyaro'ay cignra. Minokay sa ci Cilay tangsol sa mahapinang no niyaro'ay a tamdaw toni kacipayso nira. Mangodo ko salikakak ningra a militemoh, o ci Cilay to ko miraoday cangranan a mitakec, matalaw misamaan ko pipaco'ay no safa hakiya saan. Kawrira, caay ka pikari'ang ci Cilay cangranan.

Minokay to Cilay, pararid sa to romi'ami'ad a pakociso pakaen to finawlan no niyaro'ay, halo payrang mafaheka' toni kacipayso ni Cilay. Saka ci faloco' a misahalaka to sapi'afasaw to hafay ni Cilay.

Cecay a romi'ad, tahidang han no cecay a payrang ci Cilay a pakaen i loma' nira, tahatenok ko kaen pasowal sato koya payrang, Cilayaw, matini ko ka adihay no payso iso, samanay hakiya malalifet kita, ona siri no mako ko sakalalifet ita, tahapapacem ano maala iso kona siri o mapidahay to kako, cima ko mapidahay maala ko pangkiw no hafay nira saan, tangsol hai han ni Cilay. Matalaw koya Payrang to pitakaw ni Cilay, macakat cingra i fadahong ta pasilaeno han no mako a minengneng koya siri sa, manengneng ningra koya siri i laeno, satiedaw han nira koya safalod a saso'ot, sefet han

nira i kamay nira, saka tengteng tengteng han nira koya saso'ot, mitengteng koya siri, iraay to koya siri sa cingra.

I terong no lafii to, matokatok to koya payrang, samelamelaw sa to ko mata ningra, awa a manengneng nira ci Cilay, awa to a tayni kiya saho ko piharateng nira, saka melel sato cingra a mafoti'. Ci Cilay han misa'imer i raray a milimek, nengneng han nira kora payrang mamelel to ko foti' ningra sa, mitatoy to a'ol a miraod toya siri, patosek han nira koya a'ol i sera, tedal han nira koya safalod ta falod han nira i a'ol, itiya sapalapalal sa koya payrang a mitengteng toya saso'ot, matengteng noya a'ol, ira to koya siri sanay ta mafoti' ho. Pacok han to ni Cilay koya siri a mipodac ta pasaksak han nira a mifelih koya podac i kalikelonan a kawal, pateli han nira koya fongoh i laeno no kawal, ta celi' sa ci Cilay, tawki tawki awaay to ko siri han nira, macekok koya payrang, kalamkam sa malikelon toya kawal, maripa' nira koya podac tahoriyac a matefad, haterter sa maro' toya fongoh no siri', cocok han no waa' ko tamiyotan, sa anakeh anakeh sa koya payrang, toya to, o sacipaysoay to ci Cilay i nayaro'.

(文章大意 僅供參考) ※字數限 200 字

富有的 Cilay

富有的 Cilay 住在小島上，因想念故鄉而回鄉。回鄉後天天開筵席，大家都很驚訝他的富有，有人暗中計畫要奪走 Cilay 的財產。故意跟 Cilay 說以羊做賭，若到早上你能牽走羊就算你贏，輸的給對方一半財產，Cilay 馬上答應。那個人爬上屋頂用繩子綁著自己的手與羊，就睡著了。Cilay 看那個人睡著了，就拿一根竹子插在地上，解開綁羊的繩子綁在竹子上，以為羊還在就又睡著。Cilay 贏得比賽，從此，Cilay 成為村裡最有錢的人。

Dadaya no niyaro'

Mahakakerem ko romi'ad, matengil to ko soni no tanikay,
sata:pang saho sa afsa' sa makaleng ko soni, matenes to mato mafana'ay a
misalof to soni, safangcal sato a matengil. Yo madodem to ko kakarayan
masadak to ko fo'is, mato sonol sanay to ko soni, sa fangcal sato a tengilen.

O malingaday a maemin, sadak saho ko cidal lomowad to
talakatayalan, tangasa sa micelem ko cidal ta minokay a pahanhan, deng to
no romi'ad sa, mi'orong to to pitaw malalitemoh i rihi no facal sedi sa
matatawa a malalicay, masasipalemed, ko nanay makadofah ko kinayra toni
a mihecaan ato pali'ayaw to saki no dafak a tatayalen. Tada masinanotay,
damsayay, fangcalay a niyaro' koni.

Masadak to ko folad, seriw seriw sa ko fali, nengneng han ko lawac no
lalan macelak to ko hana. Mato maemin masafaeloh masanek ko fali nona
pala, seriw seriw sa nai rengorengosaa. Tengil han to ko soni no tanikay
ngalengalef saan mato pasenengay, masinanot mato pahinoker sanay to tona
palapalaan a masoni.

Sacikacikay sa i pawalian to panay a malawla ko wawa, o mato'asay sa
maro' i falaw mahaholol, pakimad. O fafahiyan sa i, mitapid to maciciday

a riko', roma i, miparpar to pinawali a padaka. Talacowa caay ka samaan
ko 'orip i niyaro', nika nengneng han ko tamdaw maemin lipahak lihaday
makadofah ko 'orip.

Mato caho ketenes ko 'aro, kafahalan sa o tenok to no lafii, tengil han
cecacecay to ko soni, lahedaw sato ko soni no tanikay, o folad mamicelem
to, polong no hekal maemin to awa to ko ades'es no soni. talalemed to ko
tamdamdaw a mafoti', patedi han no folad ko widawidan no panay, seriw
seriw han no fali sa matiya sa o tapelik no riyar a manengneng.

Caho ka taengad ko romi'ad, mi'orong to to sakatayal mililis to rixi' no
omah ko malingaday, misatapang to malingad a matayal. Caho caho katenes
conihal to ko wali masadak to ko matiyaay o lamal a cidal patedi to hekal, sa
maliemi sato ko o'ol i rengorengosan ato i papah no kilang a manengneng.
Satapang to rarawraw ko tamdaw no niyaro', o mitiliday sa matatawatawa to
i lalan talapitilidan, o satapangan to no niyaro' koni a romi'ad.

(文章大意 僅供參考) ※字數限 200 字

部落的夜晚

蟋蟀在黃昏時高聲歌唱，星星在昏暗的天空中出現。農人們日出而作、日落而息，為了一家溫飽而辛勤工作。月亮出來了，蟋蟀的歌聲越發激動。小孩在曬穀場上嬉戲、奔跑，大人們在草蓆上聊天、說故事。婦女們忙著修補衣服或撥下玉米粒。月亮緩緩落下，整個世界安靜下來。

天還未亮，農人們已經揹著農具走在田埂上，開始一天的工作。公雞開始啼叫，太陽升起。部落裡開始變得熱鬧了，部落的一天也在學生們的嘻笑聲中正式開始。